
Pouště, pralesy, moře a klokani 2012 / 2013

aneb 10 000 kilometrů Austrálií

obecně:

Chtěli jsme se podívat do Austrálie – projet si ji tak, abychom navštívili jak nejdůležitější přírodní zajímavosti, tak i různé typy krajiny. Důležitým prvkem výletu bylo – jako i dříve – pozorování zvířat. Z přírodopisného pohledu je Austrálie neprekonatelná: žádné zvíře, žádný strom a snad ani žádný kámen tu není podobný ničemu, co jsme zatím viděli jinde.

Z Evropy jsme přes Dubaj a Kuala Lumpur doletěli do Melbourne. Podél mořských útesů jsme ještě v mírném podnebném pásmu Victorie (VIC) vyrazili na západ do Jižní Austrálie (SA), kde jsme se po prohlídce Adelaide vnořili do pouště. Postupovali jsme po Stuart Highway přes opálové doly v Coober Pedy do Severního teritoria (NT), ve kterém poušť postupně přechází do polopouště. Navštívili jsme národní parky Uluru a Kings Canyon a postupovali dále přes Alice Springs k severu. Pak jsme ostře uhnuli na východ do Queenslandu (QLD), kde jsme přes rozlehlé pastviny dojeli k moři v Townsville. Teplota vzduchu spadla mírně pod 40° C, teplota vody byla 37° C. Mezi mnoha plážovými koupáními a během volného postupu při pobřeží směrem k jihu jsme podnikli šnorchlovací výlet na Velký bariérový útes z Arlie Beach, procházku v deštných pralesích v parku Eungella a také výlet na největší písečný ostrov Fraser. To už bylo téměř na jihu QLD, kde jsme se podívali do Brisbane. Přes nejvýchodnější mys Austrálie Cape Byron v Novém jižním Walesu (NSW) jsme při pobřeží postoupili do Sydney a potom na jedno odpoledne i do Canberry (Australian Capital Territory – ACT) a znovu přes hořící NSW zpět do VIC, odkud jsme z Melbourne odletěli zpět přes Singapore a Dubaj do Prahy.

Hranice mezi státy a teritorii jsou značeny jen cedulkami, nicméně mezi VIC a SA jsme byli chyceni do pastí celníků při kontrole zákazu převozu ovoce. Ovoce jsme vezli, bylo nám zabaveno, ale pokutu jsme neplatili. Ostatní přechody hranic proběhly bez incidentů.

Cestovali jsme ve dvou. Viděli jsme spoustu krásných věcí, ale i věci smutné. Zažili jsme setkání s ochotnými a vstřícnými lidmi, oslavili jsme Štědrý den se smečkou dingů v poušti i Nový rok při cyklonu na pobřeží Queenslandu. Potkali jsme bezohledné troubící řidiče ve městech a usměvavé chlápky od 55 metrů dlouhých silničních vlaků. Projížděli jsme místy, kde nám nechtěli natočit vodu do kanystru, protože vody měli málo. Potkali jsme ožralé domorodce kteří s pomocí štedrého státu konzumují svou sociální dávku alkoholu tak, že je nelze na chodníku ani překročit. Podívovali jsme se nad nevkusností, s jakou nám všude vnucovali primitivní „aboriginal art“, což jsou zcela nové malůvky evokující dobu kamennou. Vlastně ne evokující minulou, ale dokládající přítomnou. Západní civilizace 21. století a doba kamenná se zde nesmíchaly – existují vedle sebe a občas se střetnou. Zažili jsme perfektní organizaci šnorchlovacího výletu 100 km od pobřeží i naprosté fiasko při výletu na Fraser Island, kdy náš průvodce a řidič v jedné osobě během dne zlikvidoval dva terénní autobusy a z ostrova jsme tak neviděli skoro nic. Usmívali jsme se nad invenčností obyvatel: v městských parcích pobíhají volně psi, i když všude jsou cedule „Dogs on leash only“. Všichni ti psi ale mají na obojku vodítko, které tahají po zemi za sebou. Jasně – nikde se nepíše, že to vodítko má na druhém konci někdo držet.

Austrálie v mnohém připomíná Spojené státy a Kanadu, ale v mnohém je překvapivě blízká evropskému kulturnímu prostředí.

auta:

Přestože jsme věnovali jakousi předletovou přípravu zjišťování, kde si můžeme půjčit jaké auto, ta základní informace nás minula: klasické půjčovny jako Hertz, Budget, Europcar, Avis atd. nemají auta pojištěná do Severního teritoria a tudíž tam s ním efektivně nelze jet. Na dotaz, jestli tam jet smíme, ale riskujeme nepojištěnou škodu, nebo jestli tam vůbec jet nesmíme, jsme nedostali kloudnou odpověď, případně nám odpovědí byla otázka, proč tam chceme vlastně jet – tam se přece létá. Nakonec jsme zamluvili auto v půjčovně campervanů, ale nebyl to campervan. Tam aspoň byli nachystaní na lidi našeho vzezření a našich tužeb. Auto ale bylo připravené až za dva dny, tak jsme si na tyto první dva dny prozatímně půjčili malé Hyundai Getz a jeli jsme se projet po Great Ocean Road. Getz nebyl nic moc, mikroauto na kempování zcela nevhodné a po necelých šesti stech kilometrech jsme se s ním rádi rozloučili. Jeho hlavní předností byla červená barva.

Cestu okolo východní poloviny Austrálie jsme pak trávili v bílém voze Ford Falcon (Brod Sokol), rok výroby 2002, při převzetí měl najeto 205 tisíc km. Jednalo se o velkého kombíka o rozměrech: délka 506 cm, šířka bez zrcátek 186 cm (se zrcátky 214 cm) a výška 153 cm. Byl to klasický čtyřlitrový pětimetrový šestiválec, auto s hnanou pevnou zadní nápravou na listových perech, velice pohodlné a plynulé při libovolné rychlosti a jízdě rovně vpřed a téměř neovladatelné v zatáčkách. Ty byly na deseti tisíci kilometrech asi čtyři, takže to nevadilo. Vůz měl čtyřstupňovou automatickou převodovku (ano, v Evropě se dělají s 2x tolika stupni) s možností přepnutí do manuálního módu, kdy si člověk může pohybem páky přát, aby auto přeřadilo zrovna teď. To se hodí hlavně při jízdě z kopce, což jsme za celou dobu využili dvakrát, tedy pokaždé, když jsme jeli z kopce. Říkal jsem už, že Austrálie je nejplacatější kontinent? Nedostatek invence byl v případě motoru nahrazen hrubou silou: šest hrnků mělo objem 4 litry, turbo nikde. Dost vysokou spotřebu jsme pro jistotu zvyšovali permanentním během klimatizace, která byla naší záchranou nejen v poušti, ale po celou dobu pobytu.

Po sklopení zadních sedadel (sklopená byla stále) se v autě dalo pohodlně spát aniž by bylo potřeba hýbat se sedadly předními, na kterých ostatně noc trávila většina bagáže. Součástí auta bylo kempovací náčiní jako židličky, stůl, 20 litrový kanystr na vodu a velké plastové umyvadlo, ve kterém jsme se za pomoci toho kanystru a hrnečků sprchovali. V autě byl dokonce stan s jednou stěnou kompletně moskytiérovou; ten jsme využívali v poušti pro spaní ve vedru, kdy se ani v autě ani v naší gemmě nedalo dýchat. Dále byl k dispozici vařič, coolbox a spousta nádobí, které jsme většinou nevyužívali, protože jsme měli svoje. Coolbox sloužil výhradně jako nádoba pro roztékající se poživatiny; udržovat něco chladné v 45° C nemělo smysl. Když jsme ovšem něco trochu ochladit vážně chtěli, místo pasivního coolboxu nastoupila improvizovaná aktivní lednička: lahev či jiná

poživatina se umístila na středový tunel před zadní sedadla, kam vedly výdechy klimatizace, ty se (po opravě neoborné dávné opravy; při převzetí vozu nešly otevřít) namířily na poživatinu a celé se to pečlivě ucpalo velkým ručníkem.

Na autě se za celých deset tisíc km nic nevyhnojilo nějak zásadním způsobem. Jediným zádrhelem se ukázal být plastový kryt podběhu levého předního kola, který se – uvolněn – při jízdě tlakem proudícího vzduchu přitiskával k pneumatice, kterou ničil. Při zastavení byl ale ve své normální poloze a proto nám chvíli trvalo, než jsme zjistili příčinu neustálého zašpiňování levého boku vozu gumovým prachem. Po zjištění pachatele byl tento amputován a dále jsme postupovali bez závad.

statistika vozů:

Getz:	najeto celkem	575 km	
	propáleno benzínu	35,45 litrů	
	spotřeba	6,17 litrů / 100 km	
Falcon:	najeto celkem	9677 km	
	propáleno benzínu	904,15 litrů	
	spotřeba	9,34 litrů / 100 km	
dohromady:	celkem ujeto	10252 km	
	celkem propáleno benzínu	939,60 litrů	
	průměrná cena AUD	156,1 centů / litr	(cena se udává takto v centech)
	průměrná cena Kč	31,95 Kč / litr	
	průměrná cena kilometru	2,93 Kč / km	(údaje v Kč podle skutečných výdajů z karty)

jak jsme bydleli:

Cesta trvala **31 dní**, užili jsme si **30 nocí**. **1x** jsme spali po přeletu v **hostelu** (Melbourne) a **3x** v **letadle** (**2x** cestou tam a **1x** cestou zpět). Zbýlých 26 nocí lze rozdělit na ty, co jsme „on the road“ za ubytování **platili (8x)** a na ty, co byly **zadarmo (18x)**. Dále je možné je rozdělit na ty, co jsme strávili v kempu a na ty mimo kemp, protože kupodivu v Austrálii neznámá „placeno/zadarmo“ to samé co „kemp/volně“. **2x** jsme spali v evidentně placeném kempu zadarmo, protože tam nebyl nikdo, komu bychom zaplatili. Několikrát jsme také bydleli zadarmo na parkovištích u silnice, která jsou přímo určená k tomu, aby se tam přespávalo, jsou tam na to i cedule, že se tam smí pobývat 20 hodin, jsou tam toalety, ale je to oficiálně zadarmo. To nevím, jestli je „kemp“ nebo „volné táboření“. Není to ale podstatné. Z 26 nocí on the road jsme spali **7x** ve **stanu** a **19x** v **autě**. Opět – to, jestli jsme spali ve stanu nebo v autě vůbec nesouviselo s tím, jestli to bylo v kempu nebo volně nebo placené nebo zadarmo.

co jsme viděli:

Jednalo se o výlet automobilový, nechodili jsme na žádné túry přes noc. Procházky jsme dělali jen kratší, maximálně na několik hodin. Mezi nejhezčí navštívené **přírodní útvary a parky** patří: sklaní útvary a útesy podél **Great Ocean Road** a to Gibson Steps, Twelve Apostles, Loch Ard Gorge, The Arch, Thunder Cave, London Bridge, The Grotto, Bay of Martyrs, Bay of Islands; **NP Grampians**: Boroka Lookout, Reed Lookout, Balconies, McKenzie Falls; **Coorong NP** s pozorováním pelikánů na pobřeží; barevná **poušť** a vyschlá bílá slaná jezera v SA; stolová hora **Mount Conner**; největší červený kámen na světě **Uluru** (Ayers Rock); skalní útvary **Kata Tjuta**; **Kings Canyon** uprostřed pouště s oázou života a učebnicovými geologickými úkazy jako čeřiny, křížené vrstvy sedimentů, bee hives kopule nad kaňonem; bouldery **Devils Marbles**; stovky kilometrů **termitišť** v NT; nekonečné polopouštní **pastviny** ve QLD; tropické **moře** plné žahavých medúz; **Velký bariérový útes** – šnorchovali jsme v lokalitě **Hardy Reef**; tropické romantické **Whitsunday Islands**, procházka deštným pralesem ve **Finch Hatton Gorge** a pozorování želv na potoce **Broken River** v **Eungella NP**; písčný **Fraser Island** a jezero **McKenzie** na něm; útesy na **Cape Byron** s pozorováním mořských želv, delfínů a rejnoků.

Viděli jsme mnoho **zvířátek**, mnohá jsme ani neuměli pojmenovat. Některá v divoké přírodě a další ve dvou zoo, která jsme navštívili v Alice Springs (NT) a Healesville (VIC). Z těch spatřených volně byli zásadní klokani (velcí červení a menší šedí), dingo a divocí psi, orli klínoocasí (největší druh orla), velbloudi, varani pestří a varan Rosenbergův, sladkovodní želvy v tropickém pralesi, medúzy, delfíni, rejnoci a velké mořské želvy, spousta tropických barevných rybiček a korálů na Velkém bariérovém útesu, mnoho papoušků (kakadu růžový, kakadu tenkozubý, kakadu žlutočečelatý) a dalších ptáčků (laločnatka jihoaustralická, flétnák australský, ledňák obrovský, pelikán australský, kormorán velký, emu hnědý, modroplášť modrořasový, slípka modrá, volavka stříbřitá, ibis australský). V zoo to pak byli zejména koalové, klokani, spousta malých klokánků a jiných nočních klokanokrys, mraky barevných ptáčků, tasmaný čert, ježura, ptakopysk atd. Výtah ze spatřené flóry i fauny lze nahlédnout v galerii fotek na www.ferruv.net. Po návratu domů jsme mnohá zvířata (zejména ptáky) dohledávali a zjišťovali jejich jména a oblasti výskytu. Zatímco někteří tvorové jsou hojní a spatřovali jsme je skoro každý den, některé kousky byly skutečně vzácné a zahlédli jsme je třeba jen jednou, protože se vyskytují jen omezeně na jediném místě v Austrálii.

Některé navštívené **vesnice**: Melbourne, Adelaide, Port Augusta, Coober Pedy, Alice Springs, Townsville, Brisbane, Sydney, Canberra. Z **pamětihodností** stvořených lidskou rukou jsme viděli aborigénské skalní malůvky v NP Grampians, opálové doly v Coober Pedy, dvě stoleté telegrafní stanice na Stuart Highway, které zajišťovaly telegrafní spojení severu a jihu kontinentu (+ jeho spojení se světem), operu a most v Sydney, zvenku i zevnitř parlament v Canbeře, několik romantických majáků na jižním i východním pobřeží.

den po dni:

- 14.12. Vrcov – ČB – Praha – Dubaj
- 15.12. Dubaj – Kuala Lumpur – Melbourne
- 16.12. přelet do Melbourne (VIC) brzo ráno, shánění vozů, prohlídka města, ubytování v hostelu
- 17.12. zamluvení Falcona, půjčení Getze, cesta na jižní pobřeží

5. 18.12. prohlídka pobřeží podél Great Ocean Road
6. 19.12. návrat do Melbourne, výměna aut, cesta do NP Grampians
7. 20.12. NP Grampians, pokračujeme na západ, vstupujeme do SA, policejní razie v našem voze, přicházíme o ovoce
8. 21.12. pozorování pelikánů v NP Coorong, Adelaide
9. 22.12. Port Augusta, pokračujeme do pouště, večer Coober Pedy, korzo pouštní vesnicí, občůdky s opály
10. 23.12. opálový důl v Coober Pedy, jízda pouští na sever, překročení hranice do NT, švábový kemp Curtis Springs
11. 24.12. východ Slunce nad Uluru, obejití Uluru, Kata Tjuta, jízda ke Kings Canyonu, Štědrý večer s dingy v kempu
12. 25.12. brzo ráno výstup a obejití Kings Canyonu, jízda zpět na Stuart Highway a do Alice Springs
13. 26.12. Desert Park (zoo) v Alice Springs, telegrafní stanice Barrow Creek, opuštěný kemp pod Devils Marbles
14. 27.12. telegrafní stanice Tennant Creek, odbočujeme ze Stuart Highway na východ, hranice do QLD
15. 28.12. jízda pastvinami až skoro k moři
16. 29.12. Townsville, celý den flákání se na pláži (býčování)
17. 30.12. procházka po Alva Beach, jízda do Airlie Beach, objednání výletu na korálový útes, kemp Conway
18. 31.12. celý den v kempu, leje, vítr, klokani všude, Silvestr, bydlíme na stejném místě jako včera
19. 1. 1. výlet lodí na Hardy Reef, šnorchlování, plavba mezi Whitsunday Islands, tropický ráj na zemi
20. 2. 1. procházka deštným pralesem Finch Hatton Gorge, Eungella NP, želvy v potoce
21. 3. 1. dlouhá jízda podél pobřeží, večer býčování u Bundabergu
22. 4. 1. do Hervey Bay, objednání výletu na Fraser Island, býčování v Hervey Bay
23. 5. 1. nepřiliš úspěšný výlet na Fraser Island, McKenzie Lake, rozbití dvou autobusů
24. 6. 1. býčování na Rainbow Beach, odpoledne a vpozdvečer Brisbane
25. 7. 1. hranice do NSW, Cape Byron, býčování, pozorování delfínů, želv, rejnoků, surfařů a paraglidistů
26. 8. 1. večer a noc v Sydney, hospoda na nábřeží, přespání na smět'áku na předměstí
27. 9. 1. dopoledne Sydney, opera, The Rocks, procházka podél Bondi Beach
28. 10. 1. po dálnici, zajížd'ka do Canberra (ACT), prohlídka parlamentu, znovu přes NSW zpět do VIC
29. 11. 1. projíždíme vinným krajem, Healesville Sanctuary (zoo), kempujeme těsně před Melbourne
30. 12. 1. v poledne vracíme auto v Melbourne, odpoledne odlet do Singapuru a do Dubaje
31. 13. 1. z Dubaje do Prahy a pak do ČB a Vrcova

penízky:

Veškeré náklady jsou rozděleny do deseti zřetelných položek, uvedené ceny jsou v Kč dohromady pro nás oba. Například náklady na auto a benzín by byly skoro stejné, i kdyby jeli čtyři lidé, proto uvádím cenu celkovou.

letenky	(včetně poplatků)	75.000,-
auto	(půjčení Getze i Falcona)	46.800,-
benzín	(za celých 10 tisíc km)	30.000,-
jídlo a pití	(stravovali jsme se skromně, luštěniny, těstoviny rýže, jedna hospoda)	16.700,-
bydlení	(hostel, kempy, podrobnosti uvedeny výše)	5.000,-
vstupy a výlety	(zoo, národní parky, šnorchlování, Fraser Island)	16.300,-
suvenýry	(drobnosti pro nás, suvenýry pro přátele, průvodce Lonely Planet)	2.900,-
parkovné a busy	(busy ČB-Praha, Melbourne letiště-centrum, parkovné Melbourne a Fraser Island)	2.600,-
dům	(náklady na zajištění hlídání domu po dobu naší nepřítomnosti)	4.500,-
pojištění	(pojištění zdravotních výloh do zahraničí, bez rizikových sportů)	2.100,-
celkem		201.900,-

Když si představím, že tak 3.500,- Kč bych za tu dobu doma projedl stejně a odečtu suvenýry a náklady na dům, tedy položky, které se nevztahují bezprostředně k samotnému průběhu cesty, dojdou k částce **93.800,- Kč** pro jednoho. Naopak v součtu ponechávám výlety a vstupné, protože bez nich by cesta nebyla kompletní – jet do Queenslandu a nejet šnorchlovat na korálový útes nedává smysl. Austrálie je třeba vzhledem ke Kanadě a USA relativně drahá – například i když jsme se stravovali jen za pomoci levných samoobsluh, jídlo nás vyšlo 2x dražší než při podobných cestách na sever západní polokoule. Benzín byl také 2x dražší než v Kanadě. A to nemluvíme o letence. Velký náklad je také půjčení auta: v Kanadě i USA jsme auto kupovali a prodávali, což jsme nyní nechtěli podstupovat kvůli omezenému času, protože nákup a prodej ukrojí na začátku a na konci cesty několik cenných dní. Ostatně – i v Austrálii se koupě/prodej vyplatí asi tak od dvouměsíčního pobytu dále; i kdybysme auto koupili a prodali bez časové ztráty, ztráta finanční by byla srovnatelná s půjčením, protože v Austrálii sehnat pojízdné auto za tisíc dolarů jako v Kanadě nejde, ceny začínají spíš tak na 4 – 5 tisících. Kromě toho s sebou metoda nákup/prodej nese potřebu vysoké rezervní částky okolo těchto 4 – 5 tisíc dolarů.

výstupy:

Galerie 155 digifotek upravených pro full HD rozlišení a pro prezentaci na webu, 1599 syrových fotek po vyházení nepoužitelných, podrobný kilometrový itinerář, podrobné vyúčtování, přibližně 3 kg prospektů, letáčků a jiných více či méně informativních materiálů, mapa trasy, tato zpráva.